GAZETA KRAKOWSKA

Nro 48.

W Srodę Dnia 15 Czerwca 1808.

Z Wiednia d. 8. Czerwca.

Odwiedzaiąc J. Królewiczowska Mość, Xżę Antoni Saski, z swoią małżonką Arcy Xżną Jmcią Tereßą, w towarzyſtwie Arcy Xiążąt Jchmość Antoniego i Rainiera, tudzież Arcy Xcia Jmci Karola, Prymasa Węgierskiego, C. K. zwierciadeł fabrykę w Neuhaus i fabrykę Steinera w Pottenſtein, raczyli oraz na wyſtawić ſię maiący w oſtatnim mieyscu parafialny kościoł założyć uroczyście węgielny kamień.

Magiſtrat C. K. ſtolicy Wiednia nadał Franciszkowi Wimmer, kompaniście Xięgarni Kupfer i Wimmer, przez wzgląd na iego w wielu okolicznościach położone zasługi, na wydaną iego kosztem genealogiczną hiſtoryą Xiążęcego Domu Eſte, na okazaną pod czas zaslubin Nayiaśnieyszego Cesarza patryotyczną przychylność, a dla Magiſtratu przez podane mu pismo sławnego Aloyzego Bergenſtamm, prawo obywatelſtwa z uwolnieniem od taxy.

D. 4 Czerwca przeieżdżaiący przez naszą ſtolicę do Peterzburga pierwszy muzykant na skrzypcach Nayiaśnieyszey Cesarzowey Francuzow, P. Lafont, dał na C. K. redutowey sali koncert na skrzypcach. Kompozycye iego muzyczne, które przez pierwszych tylko muzykantow wygrane bydź mogły, wzbudziły od dawna powszechną ciekawość słyszenia go kiedyś graiącego. W graniu okazał ſię nadspodziewanie zręcznym i wzbudził powszechne życznie, żeby go ieszcze raz słyszeć można było.

Dzisieysza gazeta dworska umieściła naſtępuiący artykuł z Turczech:

Rozeym między Rosyą i wysoką Portą trwa ieszcze ciągle. Wszelako wysały nie dawno rozkazy do wszyſtkich nadgranicznych baszow, aby nie przeſtawali czynić spiesznych uzbroień. W wszyſtkich twierdzach wzdłuż Egeyskich, Jońskich i Adryatyckich brzegow podwoione są załogi. Głowna kwatera W. Wezyra przenosi ſię z rozkazu Porty z Adryanopola do Zofii, święta iednak chorągiew Proroka pozoſtanie tymczasowo w Adryanopolu. Liczne korpusy z Natoli przebyły iuż Hellespont. Rządca Soloniki, Chosrew Mehmed basza, i znany Ajan Seresu, Ismailbey, odebrał od Porty surowe rozkazy, aby ſię uzbroili i naprzod poſtąpili, którzy iak ſię zdaia przeznaczonemi są przeciw Ser-

wiyskim powstańcom, gdyż ci odrzucili uporczywie wszelkie podane im od Porty do zgody propozycye.

Flota Kapudana baszy stoi w gotowości do wyyścia pod żagle w kanale.

Francuzki Ambassador, Jenerał dywizyi Sebastiani, który d. 24 Kwietnia udał się wodą z Konstantynopola przez Warnę i Bukareszt na powrot do Paryża, pożegnany był od Porty z szczególnieyszemi grzecznościami i udarowany podług zwyczaiu.

Defterdar Emini (minister skarbowy) Jussuf Agkiach effendy, zniżony został na ministra policyi, a urząd iego otrzymał brat iego, Morali Osman effendy.

D. 8 Maia obchodzone było wielkie Muzułmanow święto, to iest urodzenie Mahometa, w wielkim meczecie Sułtana Achmeta w Konstantynopolu z wielkiemi uroczystościami w przytomności W. Sułtana; lecz brakowało do tey uroczystości istotney rzeczy, to iest oddania listu Szeryfa Mekki o nadeyściu tam coroczney pobożney karawany, gdyż Wehabici posiadaią zawsze iescze Mekkę, Medynę i Gidda, co naywięcey Portę niespokoyną czyni. Nadto oderwał się basza Damaszku i złączył się z temi buntownikami.

W Egipcie panuie dotąd spokoyność.

Z Peterzburga d. 11. *Maia.*

Onegday odprawione zostało uroczyste podziękowanie Bogu za ukończone zaięciem Sweaborga zdobycie Finlandyi, przez co wielkość i siła Rossyyskiego państwa znacznie się powiększyły. Powaga i okazałość uroczystości odpowiadały zupełnie ważnemu iey przedmiotowi, maxymom rządu i układom Piotra Wielkiego.

Rano o godzinie 9 wszystkie regimenta gwardyi, ułani, artylerya i stoiące tu polowe woyska wystąpiły w paradzie i były przez Nayiaśnieyszego Imperatora dowodzone. O godzinie 10 udały się nayiaśnieysze Imperatorowe Elżbieta i Marya i wszystkie członki Imperatorskiey familii, w towarzystwie pierwszych urzędnikow dworu i stanu, pomiędzy dwiema szeregami stoiącey w paradzie gwardyi do kościoła S. Isaaka, gdzie wyższe duchowieństwo odprawiło nabożeństwo i odśpiewało *Te Deum*, pod czas którego dało woysko trzy razy z ręczney broni i z dział ognia. Około granitowey skały, która służy za podstawę pięknemu bronzowemu posągowi Piotra Wielkiego, były w półkoła porobione dla Imperatorskiey familii loże. Po ukończoney służbie Bożey udała się Nayiaśnieysza Familiia do posągu, około którego przeciągaiąc woyska czyniły mu honory w obecności wysokich iego potomkow. Dowcipna ta scena uczyniła do nieopisania wrażenie na każdym patryocie. Naszemu Nayukochańszemu Alexandrowi zostawione było dopełnić zręcznie i szybko widokow swoiego poprzednika.

Dodatek do gazety dworskiey zawiera następuiące oznaymienie ministra morskiego:

Wyspa Gothland musiała w okolicznościach, w których Rossya przez wiadome każdemu zdarzenia skłonioną została do woyny przeciw Anglii i Szwecyi, ściągnąć na siebie szczególnieyszą uwagę. Położenie iey w środku Baltyckiego morza, przystępność do odnogi, dogodne położenie iey portow i zatok, wszystko to obiecywało wielkie korzyści, dla poczynienia w niey i utrzymywania znacznych uzbroień morskich. Gdyby ta wyspa zostawała w ręku nieprzyiaciela, a osobliwie morskiego mocarstwa, iakim iest Anglia, nadałaby mu wielkie korzyści do tamowania żeglugi na pobliskich wodach i stania się ich zupełnie panem.

Oprocz tych korzyści iest Gothland, podług iey opisu, wyspą, która posiada wszystkie wygody, a nawet bogactwa, które nietylko dostatecznemi są do opatrzenia woyska w wszystkie potrzeby, ale nawet do podźwignienia upadłego iey przemysłu i handlu.

Stosownie do tego ułożony został plan do zaięcia wyspy Gothland. Wykonanie tey wyprawy powierzone zostało z rozkazu Nayiaśnieyszego Imperatora Kontraadmirałowi Bodisko, któremu dodane razem zostały potrzebne woyska i artylerya.

Teraz nadszedł od wspomnionego kontraadmirał rapport, podług którego wypłynął d. 9 b. m. na tę wyprawę z Libawy i nazaiutrz o ogodzinie 3 po południu przed tą wyspą stanął. Korzystał z mglistego czasu, wysadził z raz woyska w zatoce Szleswig do połudnowey części wyspy i pośpieszył bez stracenia czasu szybkim krokiem do iey stolicy Wisby, leżącey na przeciwnym brzegu o 65 wiorst od mieysca wylądowania. Przestraszeni mieszkańcy nagłem pokazaniem się woysk naszych uciekali nayprzod zewsząd, potem zaczęli się kupić i chcieli się bronić; ale przez przyiacielskie postępowanie dowodzącego kontraadmirała i przez łagodne napomnienia i zaręczenia, które im przez pastora uczynić kazał, uspokoili się w krótce i powrocili do domow.

O 20 wiorst od stolicy Wisby wyszedł iey Rządca, Pułkownik Crik of Clid, z deputowanemi na przeciwko dowodzącego officera, i oświadczył w imieniu wszystkich mieszkańcow, iż dobrowolnie poddaią się pod berłe Imperatora Rossyyskiego.

D. 11 weszła przednia straż do miasta, a d. 12 rowno z świtem nadciągnął kontraadmirał z resztą woyska i ogłosił się w imieniu Imperatora całey Rossyi rządcą wyspy Gothland.

Takim sposobem wielka ta wyspa, licząca 33000 mieszkańcow, bez rozlewu iedney nawet kropli krwi, poddała się orężowi J. Imp. Mci.

Przez zręczność i światło popisali się szczególniey w tem przedsięwzięciu Pułkownicy Licharew i Sziwkiewicz, od orszaku J. Imp. Mci, Major Szefler, od głownego sztabu, Podporucznik Brosin i Porucznik floty Mendel; inni officerowie tak od woyska, iako też floty dopełnili także chwalebnie swoich obowiązkow.

W mieście zabrana została iedna bandera i 2 chorągwie, które tu są przysłane; daley 1800 beczek żyta, wiele zapasow woiennych, znaczna ilość prochu, wiele karabinow i kilkanaście dział, o czem dowodzca przy śpiesznem wyprawieniu gońca nie mogł iescze obszernie donieść. Dway porucznicy w Szwedzkiey służbie morskiey puszczeni są na słowo honoru do swoiego oyca, bywszego Rządcy Crik of Clid.

Nayiaśnieyszy Imperator powziął z szczególnieyszem ukontentowaniem wiadomość o tem nowem zdobyciu, i raczył kontraadmirałowi Bodisko posłać order S. Anny pierwszey klassy, Pułkownikom Licharew i Sziwkiewiczowi, i Majorowi Szefler znaczne podarunki; Porucznika Mendel wynieść stopniem wyżey, a podporucznika Brosin tak za teraźnieysze czyny, iako też okazaną zręczność przy wzięciu Tenedos i Lemnos pod Admirałem Siniawin zaszczycić orderem S. Włodzimierza 4 ey klassy. Innym zaś officerom i żołnierzom oświadczył swoie ukontentowanie.

Powyższa dworska gazeta umieściła daley poczet ienerałow, officerow sztabu i niższych, którzy za okazaną odwagę w przeszłey kampanii otrzymali ordery.

Jenerałom Majorom, Xciu Szakowskie-

land.

nu. Hrabiom Lambert, Lwow Ignatiew i Kurlandzkiemu szlachcicowi Wietinghoff, którego dway synowie w woynie przeciw Francyi byli ranionemi, wypuszczone są dobra w arędę.

Dnia 14. Maia.

Onegday W. Xżna Elżbieta Alexandrowna, iedyna córka Nayiaśnieyszego Imperatora półtora roku maiąca, umarła na zęby. Zal Nayiaśnieyszych Rodzicow nad śmiercią ulubioney córki iest nie do opisania. Wszelkie starania lekarzow, dla uratowania drogiego iey życia, były daremne. Wiadomość o iey śmierci pogrążyła wszystkich w żałobie.

Przez nadeyście dwoch Amerykańskich i iednego Lubeckiego do Rygi, iednego Lubeckiego i iednego Bremenskiego okrętu do Rewlu spadły cokolwiek w cenie osadowe towary.

Wiceadmirał Sarytszew mianowany został dowodzcą portu Sweaborga, Naczelnik Mohilowskiego muszkieterow regimentu, Jenerał major Bułatow, dowodzcą twierdzy Sweaborga, a Jenerał major artyleryi Woronew dowodzcą artyleryi w Sweaborgu.

Nayiaśnieyszy Imperator iak tylko dowiedział się o wzięciu twierdzy Sweaborga, rozkazał wszystkim żołnierzom będącym na głowney i poiedyńczych strażach wypłacie po iednym rublu. Niemniey każdy żołnierz, który stał w paradzie pod czas nabożeństwa z powodu opanowania Sweaborga dostał po iednym rublu.

Jenerał major Otto mianowany został na mieyscu Jenerała adjutanta Xcia Dołgoruki naczelnikiem Kurlandzkiey dragonii regimentu.

Przez Imperatorski ukaz zniesiona iest wszelka opłata od towarow idących i przychodzących z przyłączoney do państwa Szwedzkiey Finlandyi.

Z Bordeaux d. 16. Maia.

Jenerał dywizyi i prefekt naszego departamentu, dowiedziawszy się, iż Nayiaśnieysi Królestwo Hiszpańscy zbliżaią się do naszego miasta, wyiechali na przeciwko nich do Bazas, gdzie onegday nocowali i oddali im hołd uszanowania, który dobrze przyięli. Wysocy ci podróżni wiechali wczoray o godzinie 6 wieczorem do naszego miasta i przyymowanemi byli z wszystkiemi honorami, iakie są dla przeieżdżaiących koronowanych głów przepisane. W towarzystwie Królestwa Jchmość znayduią się: Jenerał Reille, adjutant Cesarza, który odbywa urząd rządcy pałacu przy Karolu IV; P. Barol, szambelan Cesarza; P. Damanoir, szambelan Cesarzowey i wiele domownikow Królewskich. Nayiaśnieysi Królestwo wysiedli do pałacu Cesarskiego i udadzą się w dalszą podroż przez Tours i Orleans.

Z Madrytu d. 12. Maia.

(Z Monitora.)

W. Xżę Bergski mieszka w pałacu Królewskim. W całem mieście naywiększa panuie spokoyność. Co chwilę oczekuiemy doniesienia o mianowaniu nowego naszego Króla. Nadużycia wszelkiego rodzaiu, które niszczyły naszą monarchiią, byłyby nas zgubiły, gdyż niebylibyśmy pewnie uszli nieszczęścia długiey i krwawey rewolucyi. Teraz atoli spodziewamy się, iż nowy nasz Monarcha odmłodzi dawną naszą monarchiią przez dogodne reformy i ulepszenia stosowne do naszego życzenia.

Obozy pod S. Rochem i pod Kadyxem co raz bardziey się powiększaią. Do portow naszych posłane także są rozkazy, aby spieszno uzbroiano okręty. Nieład w naszem skarbie iest nadzwyczayny. Otworzona iest pożyczka, która iuż nawet dopełniona została.

Z *Paryża d.* 24. *Maia.*

Ogłoszone tu zostały następuiące wyroki:

" Napoleon, z Bożey łaski i przez konstytucye Cesarz Francuzow, Król Włoski i Protektor ligi Reńskiey. Zważywszy, iż świecki Monarcha Rzymu zawsze wzbraniał się uporczywie wydać Anglikom woynę i złączyć się z Królami Włoskim i Neapolitańskim do wspólney obrony półwyspia Włoskiego; iż interes dwoch tych państw, i woysk Włoskich i Neapolitańskich wymaga daley, ażeby komunikacya pomiędzy niemi nie była dłużey przez nieprzyiacielskie siły przerywaną; iż nakoniec darowanie kraiow przez Karóla Wielkiego, naszego poprzednika, które państwo kościelne składaią, nastąpiło dla dobra chrześciaństwa, nie zaś dla korzyści nieprzyiacioł S. naszey religii; i gdy nadto zostaiący w Paryżu Papieżki poseł żądał pod d. 8 Marca paszportow do wyiazdu, postanowiliśmy zatem i stanowiemy:

1. Prowincye Urbino, Ankona, Macerata i Camerino są nieodwołanie i na zawsze do naszego Królestwa Włoskiego przyłączone.
2. D. 11 Maia będą te prowincye formalnie w posiadłość ubięte i herby królestwa w nich poprzybiiane.
3. W tymże czasie będzie tam kodex Napoleona ogłoszony, którego przepisy iednak dopiero od 1go Czerwca moc będą miały.
4. Powyższe do królestwa Włoskiego przyłączone prowincye, składać będą trzy departamenta, które tak co do rządow, iako i sądownictwa będą stosownie do konstytucyi królestwa Włoskiego urządzone.
5. W Ankonie ustanowiony będzie sąd appelacyyny i izba handlowa. Tam gdzie zdawać się będzie naydogodniey sądy pierwszey instancyi i sądy pokoiu ustanowione zostaną. Miasto Sinigaglia mieć także będzie izbę handlową.
6. Trzy te nowe departamenta składaią iedną woyskową dywizyą, której Ankona iest głownem miastem.
7. Wicekrólowi, kochanemu naszemu synowi daiemy nayzupełnieyszą władzę do wykonania ninieyszego wyroku. Działo się w Cesarskim naszem pałacu St. Cloud d. 2 Kwietnia 1808.

Podp. *Napoleon.* „

" Napoleon, z Bożey łaski i przez konstytucye Cesarz Francuzow, Król Włoski i Protektor ligi Renskiey, postanowiliśmy co następuie:

1. Kardynałowie, prałaci i urzędnicy wszelkiego stopnia przy dworze Rzymskim, którzy są rodem z królestwa Włoskiego, muszą po 25 Maia roku bieżącego powrocić do kraiu pod karą konfiskaty maiątku w przypadku nieposłuszeństwa. 2. Dobra tych wszystkich, którzy do 5 Czerwca nie uczenią zadosyć ninieyszemu rozkazowi, będą zaięte. 3. Ministrowie naszego królestwa Włoskiego maią zlecenie, ile którego wydziału się tycze, wykonać ninieyszy wyrok, który ma bydź ogłoszony i do dziennika ustaw wciągniony. — Działo się w Cesarskim naszem pałacu St. Cloud d. 2 Kwietnia 1808.

Podp. *Napoleon.* „

" Napoleon, z Bożey łaski i przez konstytucye Cesarz Francuzow, Król Włoski i Protektor ligi Reńskiey. Zważywszy, iż Francuzkie okręty od dawnego czasu nie znayduią pod Sardyńskiemi brzegami ani bezpieczeństwa, ani opieki; iż kilkanaście zabranych zostało pod tą wyspą przez Angielskie woienne i kor-

sarskie okręty, a rząd Sardyński niestarał się, aby iego neutralność szanowana była od nieprzyiacioł; iż Angielscy korsarze uzbraiaią się publicznie w Sardynii; iż stamtąd pozwolony iest wywoz żywności do Malty i Sardynii; iż gdy rząd Sardyński obowiązał się przez zawartą pod d. 19 Listopada 1807 umowę wynadgrodzić wyrządzony Francyi gwałt i zapobiedz mu na przyszłość, a potem się formalnie wzbraniał, stanowiemy zatem i postanowiliśmy:

1. Na wszystkie Sardyńskie okręty w wszystkich portach naszych kraiow i zaiętych przez nasze woyska ma bydź włożone embargo. 2. Nasi ministrowie woyny, morski i skarbowy maią zlecenie wykonać nnieyszy wyrok, ile tycze się którego wydziału.

Podp. *Napoleon*. „

Będący w Londynie Rossyysko-Imperatorski ambassador, P. Alopeus starszy, udał się ztąd do Frankfortu, gdzie do dalszego czasu bawić będzie.

Z Bajony donoszą pisma nasze, iż Minister do spraw zagranicznych, P. Champagny, udaie się na krótki czas do Madrytu. Przy wyieździe Nayiaśnieyszych Królestwa Hiszpańskich z Bajony, iechał Xżę Pokoiu w osobnym powozie w nieiakiey odległości za Królestwem Jchmość. W Mont de Marsan wysiedli Królestwo do mieszkania Senatora Fepin, gdzie Jenerał Reille i szambelanowie wprowadzili ich do przeznaczonych dla nich pokoiow. Jeden dragon, który w czasie woyny między Hiszpaniią i Francyą uciekł, korzystał z tey okazyi, rzucił się Monarsze do nóg i prosił o przebaczenie. Przebaczył mu Monarcha, mowiąc do sekretarza prefektury: " Zechcesz WPan o czynie Królewskiey moiey łaski donieść moim rządcom, aby ten biedny człowiek nie zostawał dłużey w niespokoyności. „

Przepisane iuż zostały herby, &c. dla nowych Xiążąt, hrabiow, baronow i kawalerow.

W gminie Ceiller schroniło się wielu nieposłusznych popisowych ludzi, podług gazety Francuzkiey, do kościoła. Porucznik żandarmow z Lodeve udał się tam niespodziewanie z kilku brygadami, kazał kościoł w czasie nabożeństwa otoczyć i 10 popisowych schwytał. Dwóch schowało się w kobiecych sukniach do grobu, z którego ich na wpół uduszonych wydobyto. Trzey inni ukryli się pod dachem wieży; szosty skoczył bardzo zręcznie z iednego dachu na drugi; lecz wszyscy schwytanemi zostali.

W Brest spuszczony wkrótce z warsztatu zostanie nowy liniiowy okręt Tonnere.

Słychać, iż Król Hollenderski uda się tego lata na kąpiele do Spa.

Zamek w Fontainebleau wyporządzany iest s i s no na przyięcie Nayiaśnieyszych Królestwa Hiszpańskich. Prefekt pałacowy P. Remusat, wydał potrzebne do tego rozkazy. Z Paryża przeszło tam wiele sprzętow i szwadron konnych strzelcow Cesarskiey gwardyi, i poydzie ieszcze oddział pieszey gwardyi.

W wszystkich miastach zacząwszy od Tulus aż do Paryża formuią honorowe straże na przyięcie w powrocie Cesarza.

Mieszkańcy miasta Jsle w departamencie Vauclus zasiali w otwartym polu na 250 kwadratowych krokow z dobrym skutkiem roślinę Indigo. Nasienie przywiezione było w roku 7 z wyspy Francuzkiey; nie wszystko zatem zeszło, ale które zeszło wyrosło pięknie.

Z Londynu d. 10 *Maia.*

(*Przez Francyą.*)

Podług niektórych doniesień P. Sidney Smith niśt na czele znaczney wyprawy po-

płynąć przeciw Mexykowi. Lecz wiadomość ta zdaie się potrzebować ieszcze potwierdzenia. P. Sidney dowodzi wprawdzie Angielską siłą morską pod Brazyliyskiemi brzegami; ale zamało tam mamy woyska, aż by z nie urządzonem ieszcze Brazyliyskim woyskiem można co z dobrym skutkiem przeciw tak wielkiemu kraiowi, iakim iest Mexyk przedsięwziąść.

W niedzielę od szły z Tamizy ostatnie przewozowe statki do wyprawy, która w Jarmut uzbroiona została.

List z Gothenburga pod d. 2 Maia do nas. " Wczoray przybyło tu pod zasłoną Angielskiego okrętu Kite 10 ładownych amunicyą i potrzebami woiennemi okrętow na rachunek Krola Szwedzkiego. Dowiaduiemy się z Strömstadt, iż przed kilku dniami zaszła niedaleko tego miasta żywa rozprawa między 28 Duńskiemi armatnemi szalupami i Szwedzką flotylą, która składała się tylko z iednego bombowego okrętu i 4 armatnych szalup. Potyczka trwała 4 godziny. Dwie Duńskie szalupy zostały zatopione, a iedna na powietrze wysadzona. Straty naszey nie podaią. W czasie tey rozprawy padło 24 kul do miasta Strömstadt, bez uczynienia iednak szkody. — Doniesienia z Finlandyi nie są pomyślne. W rozprawie d. 17 przy Brahestedt miało woysko Szwedzkie znaczną ponieść stratę w zabitych i ranionych. Pomiędzy ostatniemi liczą Hrabiego Löwenhielm, ieneralna adjutanta, który dowodził jazdą i wraz z Kapitanem Clairfait, który się odważnie potykał, dostał się w niewolą.

Z Dunow popłyneły 4 liniiowe okręty o 74 działach przed Flessingę.

Podług ostatnich doniesień z Brazylii, Xżę Regent wydał woynę Hiszpańskim osadom w Ameryce i zatrzymał wszelką własność Hiszpańskich poddanych. Mowią, iż iednego Anglika mianował ministrem morskim i nakazał kilka woiennych okrętow wystawić. Dodaią, iż Margrabia de Belas mianowany został ministrem do spraw zagranicznych, a Don Almeida ministrem wewnętrznym. Don de Souza przeznaczony był na ambassadora do Rossyi. Urządzenie admiralicyi w Rio - Janeiro bardzo się ludowi Brazyliyskiemu podoba.

P. Nourse przybył tu na Amerykańskim okręcie Osage. Wypłynął d. 26 Kwietnia z Orientu i za wdaniem się tylko P. Armstrong otrzymał ten okręt wolność, ponieważ płynąc do Orientu mowił niedaleko tego portu z Angielskim korsarzem. P. Nourse w tydzień dopiero po przybyciu pozwolono w Oriencie na ląd wysiąść.

W Lizbonie iest podostatkiem żywności; kukuruca iest teraz tańsza, niżeli dawniey była.

Rząd nasz kazał kupcom tuteyszym donieść, iż Brazyliyski tuteyszy poseł dawać będzie Angielskim okrętom pozwolenie prowadzenia wyrobioney bawełny do Brazylii.

Z Kopenhagi d. 24. Maia.

Do Gothenburga przybyło 12,000 Angielskiego woyska, pomiędzy którym znayduie się 4 regimenta Hanowerczykow. Dowodzący niemi jenerał Moore poiechał do Krola Szwedzkiego do Gripsholmu. Dostarczenie żywności dla tego woyska ma bydź celem iego podroży.

Nayiaśnieyszy Cesarz Francuzow posłał naszemu Królowi wielki krzyż legii honorowey, a Monarcha nasz posłał mu na wzaiem przez Szambelana Rosenkranz order Słonia. Francuzki Poseł, P. Didelot, oddał J. K. Mci w niedzielę powyższy order.

Podług naynowszych doniesień z wielkiego Bełtu obiął tam Admirał Hood dowodztwo i pomnożyła się liczba okrętow.

Podług nadeszłych d. 20 przez rożne telegrafy doniesień, podniosła Angielska flota, licząca około 50 żaglow kotwice i popłynęła na Baltyckie morze. Jak tylko stoiące w porcie Dragoe armatne nasze łodzie dowiedziały się o ruszeniu pod żagle nieprzyiacielskiey floty, wypłynęły zaraz z portu i rzuciły do niey 4 bomby, na które dwiema wystrzałami odpowiedziała. J. K. Mość znaydował się osobiście w Drogoe. Wczoray nie widziano iuż nieprzyiacielskiey floty.

Zabrane Rossyyskiemu gońcowi, iadącemu z Peterzburga do Sztokolmu w Szwedzkim kraiu d. 7 Marca papiery, zostały przez rząd Szwedzki z uwagami ogłoszone.

Podług wyznania przybyłych z Gothenburga naszych jeńcow, żołnierz Szwedzki cierpi wszelkiego rodzaiu niedostatek. Jeńcy nasi kontenci z resztą są z obchodzenia się z niemi, ponieważ Angielski, konsul przyrzekł im, iż tak łagodnie będą traktowanemi, iak Angielscy jeńcy w Danii, i dotrzymał przyrzeczenia.

Mowią, że Anglicy uderzyli na Bornholm, oczem nie mamy ieszcze dalszych doniesień.

Urzędowe rapporta z Norwegii dochodzą do 8 Maia, które iednak niezawieraią w sobie nic nowego, tylko szczegóły o dawnieyszych potyczkach.

Z Lizbony d. 9. Maia.

Dobre przyięcie od Cesarza naszey deputacyi w Bajonie sprawiło tu miłe wrażenie. Usiłowanie teraźnieyszego naszego rządu zmierza do przyzwyczaienia ludu do pracy. Bez przesadzenia powiedzieć można, iż połowa mieszkańcow Portugalskich żyli dotąd z iałmużny. Widzieć można było damy, otoczone służącemi i pannami, proszące o iałmużnę. Xżę Brazylii rozdawał pod czas audyencyi często pieniądze.

Z Neapolu d. 16 Maia.

Z powodu śmierci Króla Duńskiego Chrystyana VII zawdział dwor nasz na 21 dni żałobę.

Panna Kamila Jourdan, córka naszego rządcy Marszałka Jourdan z ślubiła się w sobotę z Radcą stanu Pisani, a siostra iey zaręczona tegoż dnia została z Xciem Luperano.

W rapporcie, który minister wewnętrzny zdał Królowi o położeniu królestwa w roku 1806 i 1807, wyraził, iż dochody wynosiły co miesiąc przeszło million srebrnych dukatow. Dług skarbowy wynosił na końcu przeszłego roku około 3 millionow srebrnych dukatow; z tych należało się za żołd woysku Francuzkiemu i Neapolitańskiemu 1 mil. 200,000 dukatow. Lecz przez pożyczkę w Hollandyi i inne środki wypłacony iuż został. W dawnych czasach znaydowało się w Neapolitańskich więzieniach zawsze do 2500 winowaycow, teraz zaledwo 1100. Zmnieyszyły się więc kradzieże, zaboystwa i inne występki.

Przy zaczenaiącey się teraz prenumeracie na gazetę Krakowską od 1go Lipca do ostatniego Grudnia 1808 uprasza iey Redaktor, aby życzący ią sobie na dal trzymać raczyli się wcześnie zgłaszać i nie żądali przesełania iey sobie pod własnemi adressami, ale pod adressami urzędow pocztowych, gdyż poiedyńcze koperty często giną, przez co Prenumeranci ponoszą uszczerbek, pakiety zaś do pocztowych urzędow regularnie dochodzą. Prenumerata półroczna iest zwyczayna: bez poczty zł. pol. 27, z pocztą zł pol. 36. Jeżeliby kto życzył ią sobie koniecznie miewać pod swoim adressem, tedy dołoży do wspomnionych zł. pol. 36 za kopertowanie zł. pol. 4 na półroku. Nadto raczy prenumerować się u nayblizszego siebie pocztowego urzędu, który wziąwszy pieniądze, obowiązany iest dostawiać regulanie gazetę i za nią iest w odpowiedzi.

DODATEK
DO N[ro] 48
GAZETY KRAKOWSKIEY

W e Srodę Dnia 15 Czerwca 1808.

Dalszy ciąg konstytucyi królestwa Bawarskiego.

Tytuł trzeci. O zarządzaniu Państwa.

1. Ministerium dzieli się na 5 wydziałow, to iest: spraw zagranicznych, sprawiedliwości, skarbu, spraw wewnętrznych i woiennych. Obowiązki każdego ministra są i będą, iak są w rozporządzeniach pod d. 26 Maia 1801 pod d. 29 Października 1806 i pod d. 9 Marca 1804 przepisane. Kilka ministeriow mogą bydź w iedney osobie połączone. Każdy minister zastępuie mieysce sekretarza stanu w swoim wydziale; dla tego wszystkie wyroki Królewskie muszą bydź od nich podpisywane, dopiero moc maią. Ministrowie są Królowi odpowiedzialnemi tak za ścisłe wykonanie Królewskich rozkazow, iako też za zgwałcenie konstytucyi, które z ich przyczyny lub za ich dołożeniem się nastąpi. Co rocznie zdaią Królowi sprawę o stanie swoiego wydziału.

2. Dla naradzania się względem nayważnieyszych interessow kraiu będzie ustanowiona tayna rada, która oprocz ministrow składać się będzie z 12 a naywięcey z 16 członkow. Tayni radcy będą przez Króla początkowo na rok mianowanemi i nie prędzey aż po 6 letniey służbie za ustawicznych uznanemi. Król i Następca tronu zasiadaią na posiedzeniach rady; w niebytności ich prezyduie naystarszy z obecnych ministrow stanu. Tayna rada układa i roztrząsa wszystkie proiekta do ustaw i rozporządzeń, podług zasad, które iey od Króla przez ministra, do którego należy, podane będą, a mianowicie ustawy tyczące się skarbu. Rozpoznaie spory między sądowemi i innemi władzami, tudzież rozwięzuie pytanie, czyli urzędnik ma bydź przed sąd stawiony. Dla odbywania interessow będzie tayna rada na 3 sekcye podzielona, to iest: cywilnego i kryminalnego prawodawstwa, skarbu i spraw wewnętrznych. Każda sekcya składać się będzie naymniey z 3 członkow i gotuie proiekta dla przełożenia ich całey radzie.

3. Tayna rada ma tylko głos doradczy.

4. Na czele każdego cyrkułu znayduie się ieden jeneralny kommissarz, któremu naymniey 3 a naywięcey 5 przydanych będzie radzcow. Daley w każdym cyrkule znayduie się 1) ogólne zgromadzenie, 2) deputacya. Pierwsze obiera reprezentan-

tow: druga będzie przez Króla z zgromadzenia cyrkularnego obrana i proponuie 1) potrzebne pobory na mieyscowe wydatki, które osobno w dorocznym ſtanie skarbu będą umieszczane, od poborcow wybierane i wyłącznie na to iedynie obrocone, do czego są przeznaczone; 2) podaie przez miniſtra Królowi proiekta i życzenia względem ulepszenia ſtanu cyrkułu. Członki ogólnego zgromadzenia będą przez Króla na całe życie mianowane; będą obranemi z 400 właścicielow ziemi, kupcow lub fabrykantow, którzy naywięcey płacą podatku, w ſtosunku iednego na 1000 mieszkańcow, i zgromadzą ſię ile razy potrzeba będzie obrać reprezentanta lub Król rozkaże. Król miannie prezydenta i sekretarzow na iedno lub więcey poſiedzeń: pierwszy urząd może nawet bydź powierzony jeneralnemu kommiſſarzowi cyrkułu. Deputacya cyrkularna będzie co rok w trzeciey części odnowiana. Król mianuie iey członki z ogólnego zgromadzenia. Wyyście członkow naſtąpi przez losowanie. Deputacya zgromadza ſię corocznie naywięcey na 3 tygodnie. Czas i mieysce iey zgromadzenia będą przez Króla oznaczone. Prezydent i sekretarze będą tak iak ogólnego zgromadzenia przez Króla mianowaniemi.

5. Landgerichte wykonywaią mieyscową policyą pod dozorem jeneralnego kommiſſoryatu, i otrzymaią do tego iednego lub więcey policyynych aktuaryuszow.

6. Cła, pobory i podatki państwa będą, rownie iak mieyscowe daniny, przez wyznaczone do tego urzędy i urzędnikow wybierane.

7. Wszyscy urzędnicy, zacząwszy od aktualnego radcy, podlegaią przepisom głównych roporządzeń pod d. 1 Stycznia 1805 i pod d. 8 Czerwca 1807; iednak ci tylko z urzędnikow będą na przyszłość za aktualnych urzędnikow ſtanu uważanemi, którzy sprawować będą nieprzerwanie przez 6 lat urząd, który takowe prawo nadaie. Względem wsparcia reszty Królewskich sług i ich wdow, będzie dogodne rozporządzenie wydane.

CENA ZBOŻ

Na targu w Krakowie d. 13 i 14 Czerwca 1808.

Korzec Pszenicy	zł. pol. 72	do 84
— Zyta	72	— 84.
— Jęczmienia	60	— 66
— Owsa	34	— 36.
— Grochu	80	— 84
— Kaszy iaglaney	112	— 120.

W Wiedniu d. 4 Czerwca.

Meca wynoſząca pół korca naſzego:

— Pſzenicy	zł. pol. 24	do 35.
— Zyta	17	— 22.
— Jęczmienia	16	— 20.
— Owsa	13	— 19

DONIESIENIA.

Niżey podpisany, przyiąwszy na ſiebie obowiązek od wielu obywateli obydwoch Galicyi, względem wieczyſtey dobr przedaży, lub wypuszczenei w dzierżawy, iako też chcąc dogodzić czyli dziedzictwa, czyli arędy potrzebuiącym, ile od niektórych obywateli do oboyga takowych czynności specyalną umocowany plenipotencyą, oświadcza chęć swoią w usłużeniu ſtosownie do życzeń pretendentow, w skutku czego sommaryusze, inwentarze ſtan dóbr i dochodow wykazuiące, kommunikować będzie. Żądaiącym przeto, a oddalonym obywatelom donosi, że z podobnych życzeń ieżli pragną bydź usłużeni, raczą ſię liſtownie zgłosić do Krakowa, liſty zaś takowe z summaryuszami lub inwentarzami przez poczty franco, albo umyślnym posłańcem adreſſować do niżey podpisanego w własney kamienicy pod Nrm 219 przeciwko Franciszkanow. Znayduią ſię także na zamian dobra w Xięſtwie Warszawskim, których ſtan okazany będzie.

Wawrzeniec Rola Borucki.

Ponieważ i w Królestwie Galicyi obywatele doskonalący gospodarstwo, starają się o wydoskonalenie wszelkiego gatunku żywiołu, a szczególniey owiec, z których Jntrata w innych iuż kraiach nie iednego gospodarza ubogaciła, można sobie więc wnosić, że nabycie baranow Hiszpańskich, z których wełny cetnar od 300 do 400 ryń. bywa sprzedawany, dla każdego szczególnieyszym staie się przedmiotem; z tego więc powodu koło 15go b. m. a to na czas kontraktow tegorocznych Krakowskich, w okolicę bliską od miasta przybędzie stado 200 set baranow, naypięknieyszego gatunku, z wełną długą i cienką, 2ch, 3ch i 4letnie, do stada nayodpowiednieysze. Za cenę stosowną do gatunku po 200, po 130 i po 80 ryń. sztuka tu na mieyscu; ktoby sobie życzył zapewnić takowych nabycie, lub o nadeyściu onych powziąść wiadomość raczy się udać do kupca tuteyszego JP. Piotra Steinkellera, który zadatki odbierać iest dostatecznie uwładniony. W Krakowie d 7 Junii 1808.

Z rozkazu Wysokiego C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego pozostałe rożne rzeczy po ś. p. Wiel. Antonie Karońskim, iako to koni Sztuk 10, owiec sztuk pięcset, Nro. 500. Zboża w ziarnie i inne sprzęty gospodarskie i domowe przez publiczną licytacyą dnia 13 Czerwca r. b. i następnych dni w dobrach Przyłęk około Szczekocin nad rzeką Pilicą leżących za gotowe pieniądze sprzedane zostaną.

2. Z rozkazu tegoż Wysokiego C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego pozostałe rzeczy po Wiel. Xiędzu Jozefie Szaniawskim, Opacie Wąchockim dnia 17 Czerwca r. b. o godzinie 9 z rana w Krakowie na ulicy Grodzkiey pod Nrm 115 sprzedane zostaną za gotowe pieniądze przez publiczną licytacyą.

3. Z rozkazu tegoż Wysokiego C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego pozostałe rożne rzeczy po Xiędzu Bernardzie Büttner d. 17 Czerwca o godzinie 3ciey po południu i następnych dni przez publiczną licytacyą w Krakowie na zamku pod Nrm 159 sprzedane zostaną. — Życzący sobie co na tych licytacyach nabydź, raczą się w zwyż wyrażonych mieyscach i czasie znaydować.

Raczyński, Komornik Krakowski.

Uwiadomienie. Którem się donosi Prześwietney Publiczności, iż dnia 27 Czerwca r. b. i następnych dni po południu od 3 do 6tey w kamienicy na ulicy Sienney położoney Arcy Bractwa Miłosierdzia własney, odprawiać się będzie Licytacya publiczna sreber, kleynotow, korali, sukien mezkich i białogłowskich, tudzież rozmaitych ruchomości, ubostwa wstydzącego się prosić własnych, a podług ordynacyi, po upłynionym terminie, do sprzedaży za gotowe pieniędze nad taxę urzędową przeznaczonych. Zaczem Arcy Bractwo przyiacioł ludzkości na takową tem bardziey zaprasza licytacyą, iż ona w wielkim względzie ratunek nędznym przynieść może, ponieważ wszelka nadwyżka nad ilość pożyczaną, ubogiemu fantu właścicielowi świątobliwie oddana bywa.

X. Dominik JK Markiewicz Prezyduiący.

Z Rady Arcy Bractwa Miłosierdzia i Banku pobożnego.

W Krakowie d. 27. Maia 1808.

J. Mączeński Konsyl. Protokoł trzymaiący,

Dnia 21 Czerwca b. r, będą w tuteyszey Cyrkularney kancelaryi do miasta Bochni należące dobra Krzyżanowice Wielkie przez publiczną licytacyą naywięcey ofiaruiącemu na 3 po sobie następuiące lata w arędę puszczone, i za pretium fisci czyli fiskalną cenę 3030 zł. ryń. wzięto, o czym się z tym dokładem powszechnie uwiadomia, że maiący chęć licytowania tychże dobr dalsze kondycye aręndy tutay w urzędzie Cyrkularnym przeyrzeć sobie mogą, i że aręda od 24 Czerwca swoy początek bierze. W Bochni d. 4 Czerwca 1808.

Z strony C. K. kraiowego Gubernium Galicyi i Lodomeryi ninieyszym wiadomo się czyni, iż ponieważ Teofil Mikulowski i Xawery Jagniński oba z Radomskiego Cyrkułu emigrowali, a mieysce przebywania ich w cale nie iest wiadome; przeto oni stosownie do Cyrkularza dnia 15 Czerwca 1798 §. I. niniey szym Edyktem publicznie do powrotu, lub zdania przyczyny swego oddalenia się w przeciągu czterech miesięcy z tym dodatkiem wzywaią się,

iż po upłynieniu tego terminu przeciw nim podług przepisu praw postąpiono będzie.

Dan w Lwowie dnia dwudziestego dziewiątego Stycznia tysiąc osimset osmego roku.

Ex Consilio Sacr. Cæs. Reg. Gubernii Regnorum Galiciæ & Lodomeriæ.

Przez Magistrat C. K. Stołecznego Miasta Krakowa mocą ninieyszego Edyktu do publiczney się podaie wiadomości: że materyały domku pod Nrem 186 pod murami stoiącego, sądownie do 60 ryń. otaxowanego, do massy po zmarłym Ignacym Stefanowskim w iedney połowie, a w drugiey do Woyciecha Nowakowskiego należącego, teraz dla niebezpieczeństwa ognia, a czuwaiąc nad dobrem małoletnich na dniu 23 Czerwca r. b. przez publiczną licytacyą pod temi warunkami sprzedawane będą:

1) Każdy kupiciel dziesiątą część summy szacunkowey przed licytacyą na wadyum złożyć powinien. — 2) Przyszły kupiciel resztę summy w dniach 3ch do depozytu złożyć ma: inaczey na koszt iego nowaby się wypisała licytacya. Wszyscy zatem życzący sobie tego kupna na dniu i mieyscu wspomnionym znaydować się maią.

Gollmayer.
Krzyżanowski.
Kawski.

Z Rady Magistratu C. K. *Miasta Stołecznego Krakowa.*
Dnia 3 *Czerwca* 1808.
Michiński.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa ninieyszemi do powszechney podaie wiadomości, iż budowla domu drewnianego na groncie mieyskim wystawionego w Sekcyi II. pod Nrem 280 stoiąca po niegdyś Gertrudzie Nagaszewskiey pozostała, a zł. ryń. 780 włączywszy ciężary gruntowe sądownie na dniu 1 Lutego b. r. oszacowana w dniu 30 Czerwca 1808 o godzinie 3 po południu tu w ratuszu przez publiczną licytacyą pod następuiącemi warunkami sprzedana zostanie: Iż

1) Każdy licytant 10 część summy szacunkowey przed licytacyą złoży.

2) Resztuiącą zaś z licytacyi wynikłą summę przyszły nabywca w dniach 14 do depozytu sądowego złożyc będzie obowiązany, inaczey nowa na iego koszt i niebezpieczeństwo wypisana będzie licytacya.

3) Podobnież przyszły nabywca corocznie do kassy mieyskiey zł. ryń. 14 kr. 50 iako czynsz z gruntu tego opłacać iest obowiązany. — Wszyscy zatem chęć kupna maiący na wzwyż oznaczonym terminie i mieyscu znaydować się maią. Wierzyciele zapisowi niniеyszemi tym końcem napominaią się, ażeby nie czekaiąc osobnych przypozwań pretensye swe do protokołu licytacyi oznaymili, gdyż inaczey na niezgłaszaiących się przy podziale summy z licytacyi wynikaiącey żaden wzgląd miany nie będzie.

Gollmayer.
Krzyżanowski.
Kawski.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Krakowa dnia 3 Czerwca 1808.
Michiński.

Od nieiakiego czasu rozszerzyła się pogłoska, iakoby materya do szczepienia ospy iuż więcey nie była utrzymywana, ani iey dostać można; zapobiegaiąc więc tey przeciwney powieści, niniеyszym powszechnie wiadomo się czyni, że szczepienie ospy przez całą zimę dla utrzymania materyi trwało, i że każdego czasu u będącego tutay dystryktowego Chirurga Doktora Faschnig takowey materyi bezpłatnie dostać można, że nakoniec szczepienie ospy Cyrkularnemu Chirurgowi Zeillenger, Doktorowi Cenner, i mieyskiemu Chirurgowi Accer urzędownie zlecone zostało, do których wszyscy, swoim dzieciom ospę szczepić sobie życzący, udawać się maią. Z C. K. Cyrkularnego Urzędu Krakowskiego d. 16 Kwietnia 1808.

(Przy dzisieyszey gazecie znayduie się 2gi Dodatek.)